



InfoGozd - Skrbno z gozdom

Št. 6, letnik 6 (2025)

Naslov

InfoGOZD – Skrbno z gozdom

Datum objave spletne publikacije

27. junij 2025

Založnik

Gozdarski inštitut Slovenije,
Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko, Večna pot 2, 1000 Ljubljana
Telefon: +386 (0)1 200 78 17

Odgovorni urednik

Matevž Triplat

Odgovorna oseba

dr. Nike Krajnc

Tehnični urednik

Vasja Kavčič



ISSN številka

2738-5035

<https://wcm.gozdis.si/>

Vsebina

Veliki spomladanski KRPAN DEMO	4
Forest Camp 2025 tokrat s poudarkom na uporabi naprednih tehnologij pri varstvu pred požari v naravnem okolju	8
Cene gozdnih lesnih sortimentov iz zasebnih gozdov na slovenskem trgu v maju 2025 ...	17
Cene žaganega lesa iglavcev v maju nekoliko višje	25
Inovacije in izzivi mobilizacije lesa - mednarodni študijski dnevi projekta FOREST4EU v Sloveniji	32

Veliki spomladanski KRPAN DEMO

mag. Marjan Dolenšek, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko

Objavljeno na spletu 02.06.2025 (<https://doi.org/10.20315/IG.2025.0027>)



Po še sveži spremembi strategije in novih pristopih pri predstavljanju svojih proizvodov so v podjetju Pišek – Vitli Krpan z velikim spomladanskim demonstracijskim dogodkom zaokrožili te svoje aktivnosti v prvi polovici letošnjega leta. Po zimski demo turneji, ki so jo izvedli na treh lokacijah - na Gorenjskem (Trboje), Štajerskem (Rogla) in Dolenjski/Beli krajini (Dragatuš), so v začetku aprila bodoče in obstoječe kupce ter druge zainteresirane obiskovalce povabili v Zagaj pri Ponikvi.

V gozdovih gričevnatega območja med avtocesto Celje – Maribor na eni ter Šentjurjem in Šmarjem pri Jelšah na drugi strani, ki bi jih gozdarji vajeni strmih terenov, opredelili prej ravninske kot nagnjene, so našli odlično prizorišče ob gozdni cesti, kamor so uvrstili niz demo točk s prikazom spravila oz. izvleke

lesa iz gozda, prevoza lesa in priprave/predelave lesa za energetska rabo. Podrobneje o prikazanih strojih pa pri slikah.

Stroji so tri ure delovali neprekinjeno in okoli 1.000 obiskovalcev se je lahko glede na svoje interese in zanimanje gibalo med točkami in si ustvarilo vtis o delovanju. Na vsaki točki so se lahko tudi pogovorili in podrobneje informirali tako s Krpanovimi strokovnjaki kot s praktiki, Krpanovimi uporabniki, ki so delali s stroji. Obiskovalci pa so imeli dovolj priložnosti tudi za medsebojne pogovore in druženje, saj so Krpan-ovci na T križišču gozdnih cest postavili delilno točko za hrano in pijačo, mize pa namestili kar na okoli 1 m visoko odrezane panje smrek pri redčenju sestoja. Nekoliko od daleč in preden so se okoli miz postavili obiskovalci, se je zdelo, kot da v smrekovem sestoju rastejo ogromne črne gobe. Zelo domiselna ideja, vredna posnemanja.

»Veliki spomladanski KRPAN DEMO«, kot so dogodek poimenovali v podjetju Pišek - Vitli Krpan, pa ni bil velik le zaradi velikega prizorišča, veliko prikazanih strojev in veliko vloženega truda organizatorjev, pač pa je bil velik tudi zaradi tega, ker so se pri Krpanu-u prvič prikazali (tudi) v zeleni barvi, predstavili so namreč serijo vitlov zelene barve. Seveda gre za pomembno odločitev podjetja, a njena velikost je bila na dogodku drugje. V dobrodelni licitaciji prvega vitla Krpan Greenline so namreč zbrali kar 5.799,00 €, ki so jih namenili dvema dobrodelnim organizacijama. Drajitelj, ki je ponudil največ pa ni bil nekdo, ki ne bi vedel kam z denarjem, pač pa skromen gospod, ki trdo dela v gozdu in ima veliko srce.



V podjetju Pišek – Vitli Krpan so gozdarski vitli njihov tradicionalni in še vedno vodilni izdelki. Nove vitle z verižnim pogonom nudijo z mehanskim ali elektrohidravličnim krmiljenjem (na sliki) in z vlečno maso od 3,5 do 9,5 ton. Tudi mehansko krmiljene vitla odlikuje proporcionalno krmiljena zavora.



Vitli serije DH PRO so opremljeni z zobniškim pogonom in zagotavljajo konstantno vlečno silo. V enobobenski izvedbi jih nudijo z vlečno maso od 6,5 do 8,5 tone, na voljo pa tudi dvobobenske izvedbe. O teh si lahko več preberete v članku z razstave Forstlive v tej številki revije.



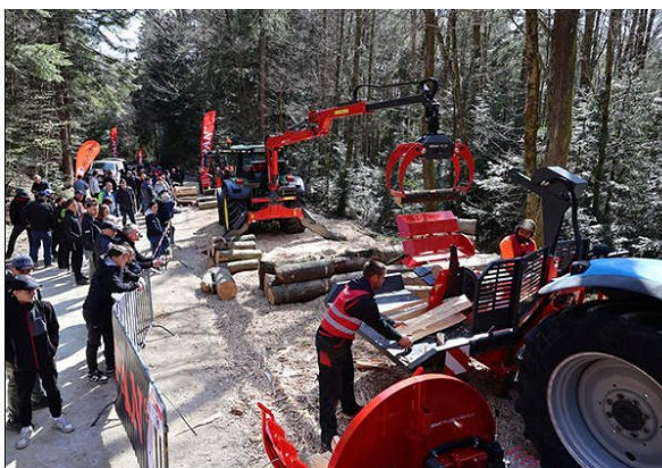
Serijsa vitlov GL (Greenline) je bila v Zagaju prvič predstavljena javnosti. Zajema elektrohidravlično krmiljene verižne vitle predzadnje generacije, ki bodo cenovno ugodnejši od po vlečni sili primerljivih modelov nove oz. sedanje aktualne serije. Trenutno so na voljo trije modeli z vlečnimi masami od 5,5 do 8,5 ton. Na sliki vidimo tudi končno ponujeno vsoto za ta vitel v dobrodelni licitaciji.



Na gozdarska dvigala Krpan je mogoče namestiti tudi ščipalne klešče in tako še razširiti možnosti njihove uporabe. Na sliki je ena iz široke palete gozdarskih prikolic Krpan.



Premierno so predstavili večnamensko transportno prikolico z 22 tonami največje dovoljene mase, ki je namenjen za prevoz lesa, paletiranega blaga, velikih vreč (big bags), kvadratnih ali okroglih bal, žaganega lesa, manjših gradbenih strojev itn. Tandem prikolica ima na sprednjem delu nameščeno zlozljivo Z dvigalo, možnost namestitve ravnega dna tovornega prostora, hidravlično spuščanje sprednje varovalne mreže, zračno vzmetenje preme in vlečnega oja. Masa vozila z dvigalom je okroglih 8 ton in nosilnost 14 ton, za vleko pa je potreben traktor z močjo motorja 200 KM+.



Krpan ponuja široko paleto gozdarskih dvigal. Poleg namestitve na gozdarske priklopnike in gozdarske kamione je na voljo tudi izvedba kot traktorski priključni stroj. Na dogodku so njegovo delovanje prikazali z nameščanjem lesa na dvžno mizo horizontalnega (ležečega) cepilnika. Na voljo je model KRPAN CH 32 K s cepilno maso 31 ton.



Vertikalni (pokončni) cepilniki so v zadnjih 25 letih najbolj množično olajšali pripravo drv individualnim uporabnikom in so najbolj množično proizvajani gozdarski stroji. Tudi pri Krpanu-u nudijo celo paleto le-teh, s cepilno maso od 13 do 25 ton, s pogonom hidravlične črpalke s traktorsko priključno gredjo ali z elektromotorjem. Opcijsko je pri modelih s traktorskim pogonom na voljo tudi vitel za privleko in pokončno postavitev lesa.



Koristen pripomoček pri pripravi drv oz. cepanic, posebej če te pripravljamo za prodajo, je povezovalnik drv, s pomočjo katerega cepanice povežemo v kompaktne 1 m³ (enokubične) veze, pripravljene za skladiščenje in dostavo. Na voljo so izvedbe z mehanskim ali hidravličnim stiskanjem veza in mehanskim ali hidravličnim obračanjem košare.



Obiskovalci so si lahko ogledali rezalno-cepilni stroj CS 4218 PRO nošene izvedbe, z verižno žago in elektrohidravličnim krmiljenjem (desno v ospredju) ter rezalno-cepilni stroj CSKZ 4218 PRO vlečene izvedbe, s krožno žago (žaginim listom) in elektrohidravličnim krmiljenjem (levo v ozadju). Pri obeh sta bili za učinkovito dovajanje lesa v stroj uporabljeni verižni rampi.

Forest Camp 2025 tokrat s poudarkom na uporabi naprednih tehnologij pri varstvu pred požari v naravnem okolju

dr. Jaša Saražin, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko
Gašper Ogrin, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko

Objavljeno na spletu 11.06.2025 (<https://doi.org/10.20315/IG.2025.0028>)



Tudi četrta izvedba tečaja Forest Camp, ki je potekal med 23. in 26. majem v okolici poljskega kraja Gołabki, je imela slovenski pridih. Tečaja na tematiko varstva pred požari v naravnem okolju sva se namreč udeležila dva predstavnika Gozdarskega inštituta Slovenije in trije gasilci iz občine Ajdovščina.

Dogodek, ki ga organizira Združenje neodvisnih požarnih strokovnjakov iz Poljske (SNEP) v sodelovanju z Evropskim gozdarskim inštitutom ter fundacijo Pau Costa, je namenjen vedoželjnim predstavnikom gasilskih, gozdarskih in raziskovalnih organizacij ter drugim deležnikom s področja požarov v naravnem okolju.

Več kot 160 udeležencev iz 25 držav je bilo razdeljenih v 12 operativnih delovnih skupin, ki so štejele do 16 članov. Dnevi so se pričeli s skupinskim zajtrkom, nakar je sledil terenski del, kjer smo krepili tako teoretična kot tudi praktična znanja za varno in učinkovito gašenje požarov v naravnem okolju. Dneve smo zaključevali s sproščenimi klepeti ob odprtem ognju, kjer smo izmenjevali svoja menja ter tkali nove prijateljske vezi in poznanstva.



Slika 1: Slovenski predstavniki na letošnji izvedbi Forest Campa (Arhiv: J. Saražin)

Glavni poudarek lanske izvedbe (Forest Camp 2024 – Bardo) je bil dan uporabi ročnega orodja in uporabi ognja v varstvu pred požari v naravnem okolju. Večina evropskih držav se namreč preveč zanaša na gašenje z velikimi količinami vode in pozablja na enostavne tehnike, ki so v določenih primerih lahko celo bolj primerne.

Tako uporabi ročnega orodja kot tudi uporabi ognja smo tudi letos namenili kar nekaj delovnih točk. Poleg tega pa smo se prvi delavni dan spoznavali tudi z osnovami obnašanja ognja v naravnem okolju, ki je odvisno od vremenskih razmer, gorljivega materiala in topografije terena. Poznavanje soodvisnosti teh značilnosti nam poleg predvidevanja napredovanja požara omogoča tudi optimalno in varnejše razporejanje enot po terenu. Sledila je delavnica vodenja intervencije večjega požara v naravnem okolju, kjer smo znotraj skupine izmenjevali različna mnenja, pristope in taktične zamisli o tem, kako bi požar omejevali in nato dokončno pogasili.



Slika 2: Nazorna vaja spremljanja razvoja požara (foto: J. Saražin)

Drugi terenski dan je bil v znamenju gasilske tehnike in ostale napredne tehnologije, s katero si lahko pomagamo pri delu. Spoznavali smo se z uporabo manjših prenosnih vodnih črpalk, polaganjem dolgih cevovodov ter uporabo manjših terenskih vozil (Pick up, ATV in UTV), s katerimi smo upravljali tudi na poligonu.



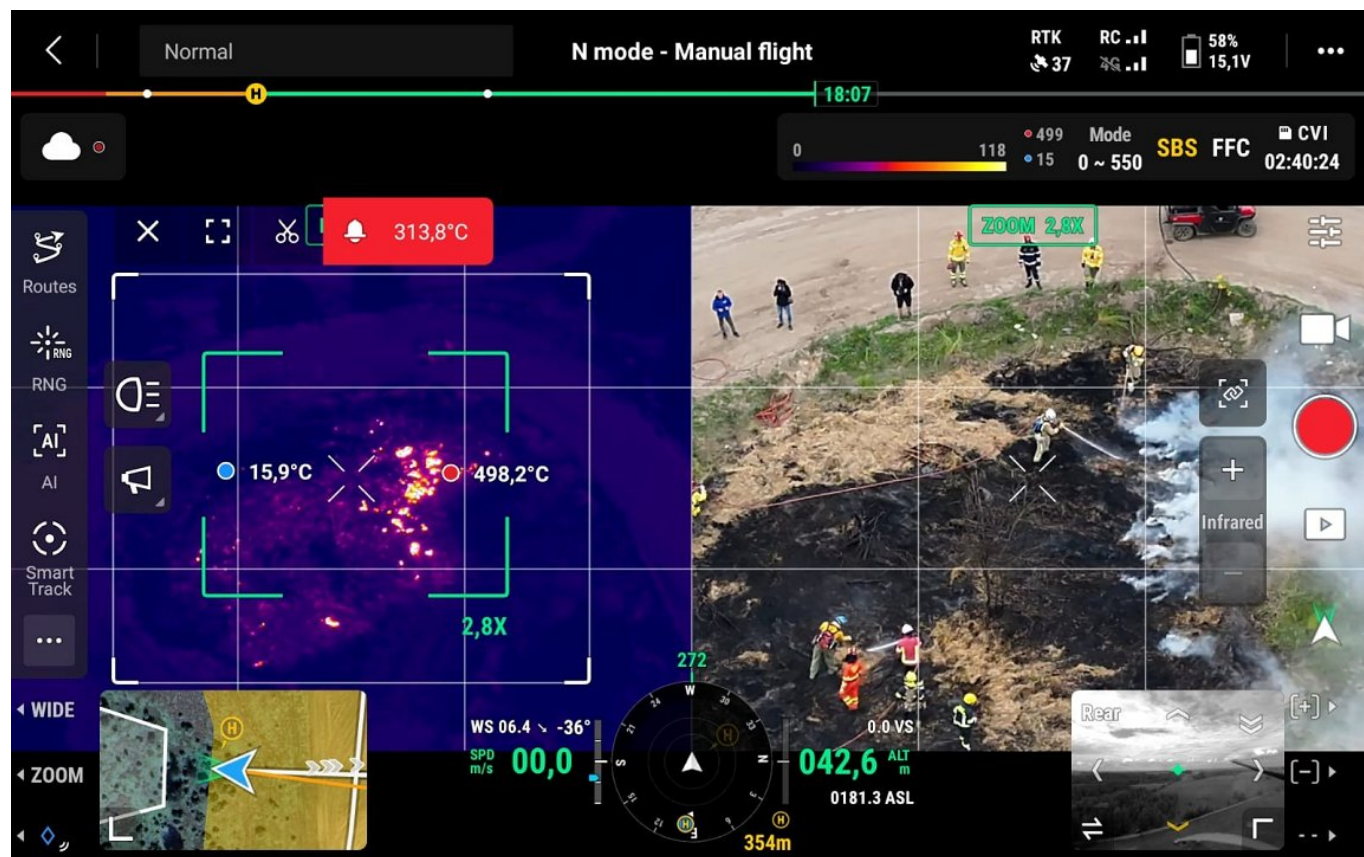
Slika 3: spretnostna vožnja z UTV in ATV vozili. Uporaba slednjih je pri nas v gasilstvu še zelo redka. So pa že našla svoje mesto v tipizaciji gasilskih vozil pod oznako GVO (Foto: J. Saražin)

Ker smo bili na območju brez vodnih zajetij in hidrantnega omrežja, je del oskrbe z vodo opravljal helikopter. Ta je vodo iz bližnjega jezera v helikopterski vreči transportiral do »Heliskid« modula.



Slika 4: polnjenje »Heliskid« enote s helikopterjem je bilo v danih vetrovnih razmerah kar zahtevno opravilo (Foto: J. Saražin)

Na koncu smo dobili vpogled tudi v sodobne tehnologije, kot so visoko zmogljivostni brezpilotni letalniki z različnimi senzorskimi sistemi in kombinacijo umetne inteligence ter različna daljinsko vodena vozila, s katerimi si lahko olajšamo delo na terenu.



Slika 5: Slika ekrana v večjem vozilu za podporo vodenju, ki je združevalo podatke in slike različnih senzorjev, ki jih je s terena posredoval dron (Foto: H. Schumann)

Da smo na tečaju pustili vso razpoložljivo energijo je poskrbel zadnji, tretji dan, ko smo se s polno opremo in z raznolikim ročnim orodjem odpravili na celodnevni pohod. Za orientacijo smo prejeli zgolj topografski zemljevid s koordinatami delovnih točk. Z ročnim orodjem smo sprva zgolj za vajo, kasneje pa tudi v simulaciji realnega scenarija z ognjem, odstranjevali gorljiv material in ustvarjali požarno linijo. Prikazano nam je bilo tudi delovanje daljinsko vodenega mulčerja (Dronster), katerega funkcija je mulčenje podmerske biomase z namenom ustvarjanja požarnih linij in lažje dostopnosti gasilskih enot.



Slika 6: Predstavitev mulčerja Dronster (Foto: G. Ogrin)

Zaključimo lahko, da je bila udeležba na tečaju Forest Camp edinstvena izkušnja, pri kateri so organizatorji v celoti izpolnili pričakovanja. Udeležencem so ponudili pester nabor znanj in praktičnih pristopov, uporabnih pri obvladovanju požarov v naravnem okolju. Poleg strokovnih vsebin je tečaj omogočal tudi sproščeno druženje, navezovanje novih poznanstev in sodelovanj z udeleženci iz različnih držav.

Zahvala:

Udeležbo na tečaju je omogočila programska skupina Gozdna biologija, ekologija in tehnologija (P4-0107) in projekt Wildfire CE (CE0200934), zaščitno opremo pa sta zagotovili matični gasilski društvi PGD Pobegi-Čežarji in PGD Stara Vrhnika.

Interreg
CENTRAL EUROPE



Co-funded by
the European Union

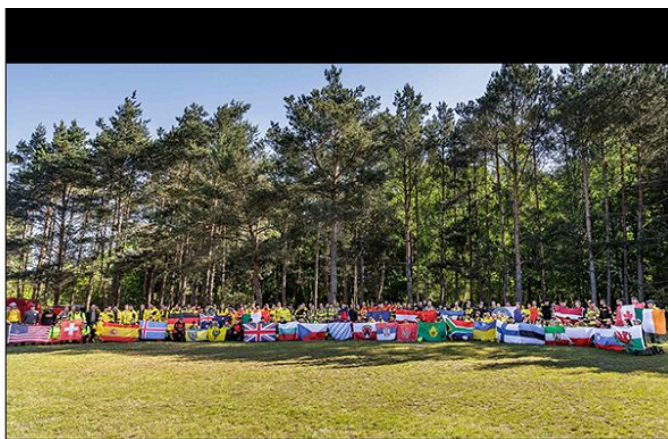
Wildfire CE



Slika 7: Predstavljeni roboti imajo omejeno območje uporabe pri požarih v naravnem okolju, so pa lahko zelo uporabni pri delu z nevarnimi snovmi, neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi in v nestabilnih objektih (Foto: G. Ogrin)



Slika 8: Udeleženci smo lahko preizkusili, kakšen je občutek v zaščitni požarni vreči (»fire shelter«), ki se jo sicer uporabi le v skrajnih primerih, ko možnosti za umik pred ognjem ni več (foto: G. Ogrin)



Slika 9: Skupinska slika (Foto: Robert Michałowski)



Slika 10: Uporaba ognja pri varstvu pred požari v naravnem okolju je v optimalnih pogojih lahko najugodnejša rešitev. (Foto: F. Manca di Villahermosa)

Cene gozdnih lesnih sortimentov iz zasebnih gozdov na slovenskem trgu v maju 2025

Peter Smolnikar, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko
Špela Ščap, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko

Objavljeno na spletu 13.06.2025 (<https://doi.org/10.20315/IG.2025.0029>)



V maju 2025 smo na Gozdarskem inštitutu Slovenije drugič letos izvedli anketo o odkupnih cenah gozdnih lesnih sortimentov (GLS) iz zasebnih gozdov na slovenskem trgu. Namen aktivnosti je spremljanje sezonskega ter letnega nihanja cen gozdnih lesnih sortimentov v državi ter prispevati k

večji preglednosti/transparentnosti trga okroglega lesa iz zasebnih gozdov. Tokratni vprašalnik je bil aktiven od 15. do 30. maja 2025. V anketi je sodelovalo 27 podjetij, od tega je 31 % podjetij, ki letno odkupijo do 10.000 m³ GLS iz zasebnih gozdov, pri 58 % sodelujočih letni odkup GLS iz zasebnih gozdov znaša med 10.000–30.000 m³;, 11 % sodelujočih pa letno odkupi nad 30.000 m³; GLS iz zasebnih gozdov.

V nadaljevanju so podane cene v EUR/m³ brez DDV, prikazana je srednja vrednost (mediana) posredovanih cen.

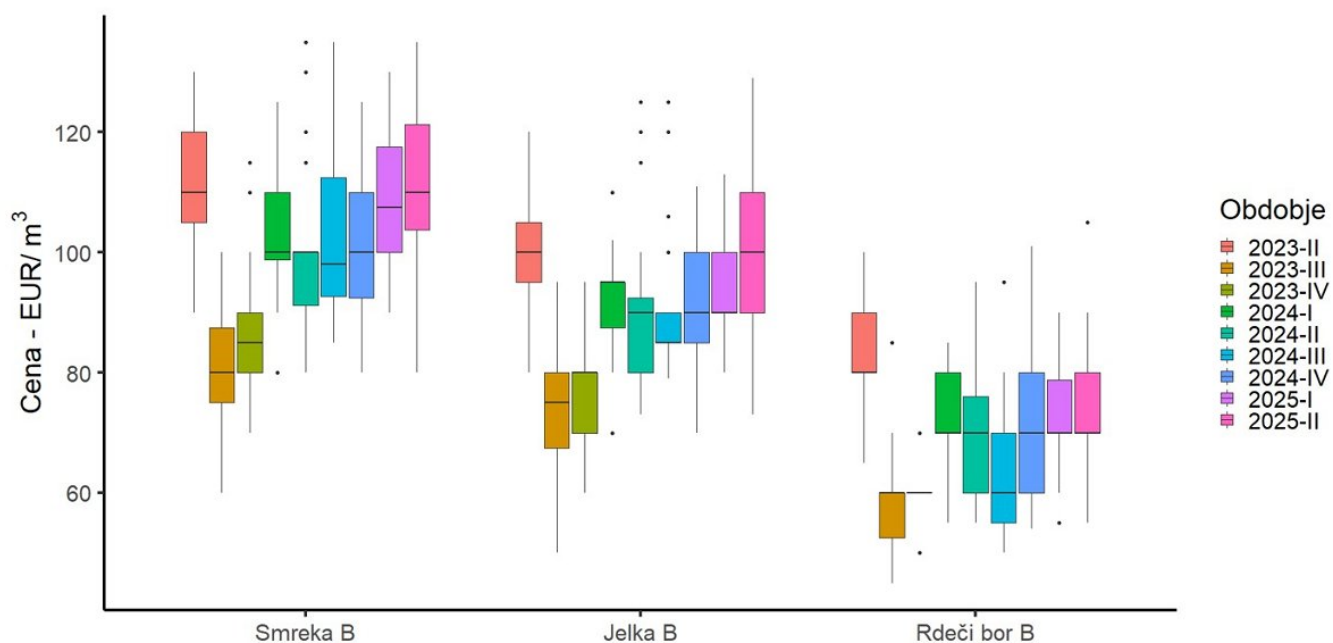
Cene okroglega lesa iglavcev

Cene hlodovine iglavcev so se v maju 2025 glede na februar 2025 pri smreki v povprečju rahlo zvišale (5 %), razen v najkakovostnejšem razredu so rahlo padle. Pri jelki so bile cene v povprečju 8 % višje v primerjavi s cenami v februarju 2025. Cene hlodovine rdečega bora so bile v maju 2025 le za 1 % nižje glede na februar 2025.

Cene hlodov za žago in furnir smreke so bile glede na preteklo zbiranje (februar 2025) v povprečju višje za 5 %, razen cene hlodov v najkakovostnejšem razredu A, kjer je cena padla za 5 % (135 EUR/m³). Srednja vrednost zbranih cen v maju je za hlodovino kakovosti B znašala 110 EUR/m³, kar je 2,5 EUR/m³ več kot v februarju, cena hlodovine razreda C je znašala 105 EUR/m³ (+ 6 EUR/m³ glede na februar 2025). Cena hlodov smreke kakovostnega razreda D1 je v maju 2025 znašala 85 EUR/m³ (+ 5 EUR/m³ glede na februar 2025), srednja cena hlodovine v razredu D2 znaša 69 EUR/m³ (+ 9 EUR/m³ glede na februar 2025).

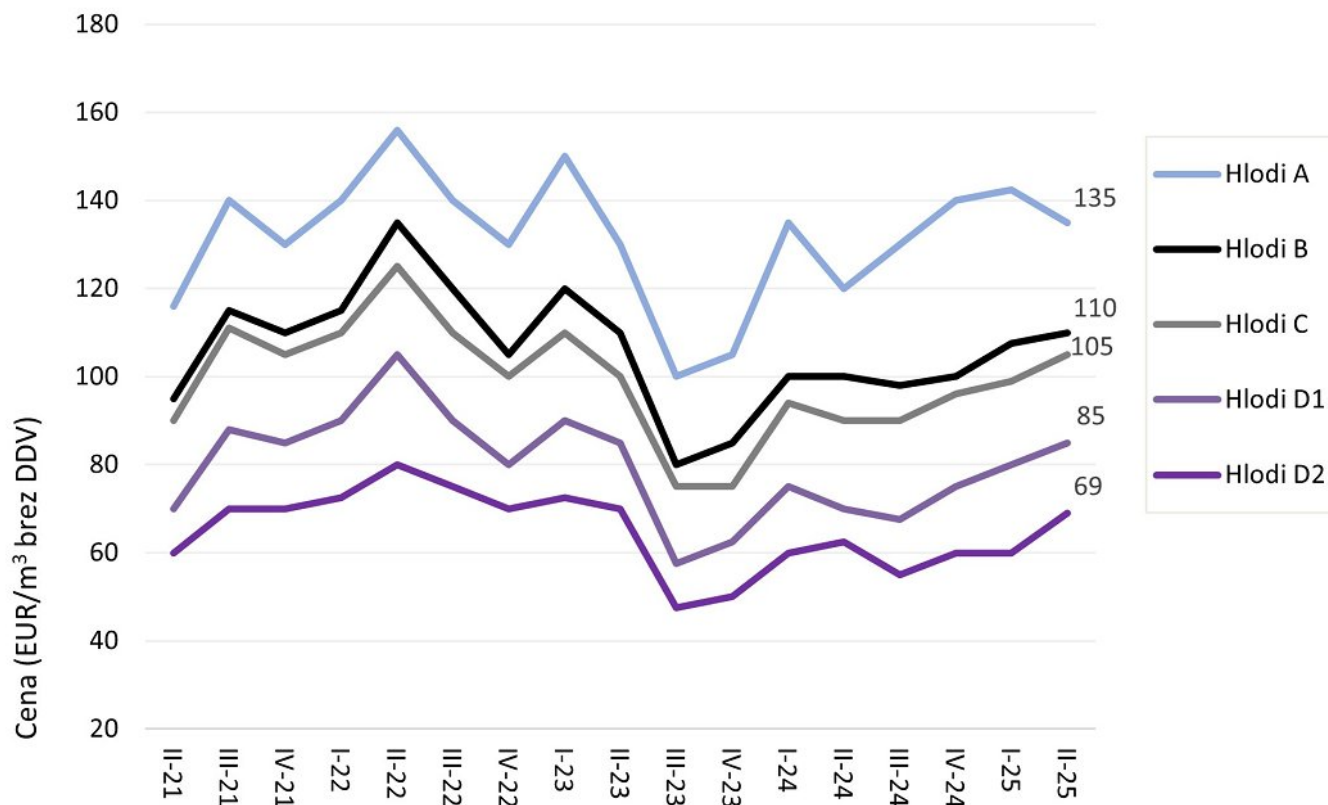
Cene hlodov jelke so glede na preteklo zbiranje v povprečju višje 8 %, do zvišanja je prišlo v vseh kakovostnih razredih, razen v D2 je cena ostala nespremenjena (60 EUR/m³). Zvišanje za 5 EUR/m³ smo zabeležili za kakovostni razred A, kateri hlodi so v februarju dosegli ceno 110 EUR/m³. Hlodi kakovostnega razreda B so dosegli ceno 100 EUR/m³, kar je 10 EUR/m³ več kot v februarju 2025 in kot v lanskem maju. Hlodi kakovosti C so dosegli ceno 99 EUR/m³, v tem kakovostnem razredu smo tudi zabeležili največje povišanje cen (23 %). Odkar opravljamo raziskavo je to do sedaj pri jelki najmanjša zabeležena razlika med kakovostnima razredoma B in C.

Pri hlodih rdečega bora je dinamika majskih cen v primerjavi s februarskimi naslednja; kakovostni razredi B, C in D2 so ohranili cene iz letošnjega februarja, in sicer cene za razreda B in C znašajo 70 EUR/m³, za kakovostni razred D2 pa 50 EUR/m³. Cene za kakovostni razred A so rahlo višje (+ 3 EUR/m³), v D1 pa so nižje za 5 EUR/m³. Če cene primerjamo z majem 2024, ugotovimo, da so letošnje cene v povprečju 7 % višje.

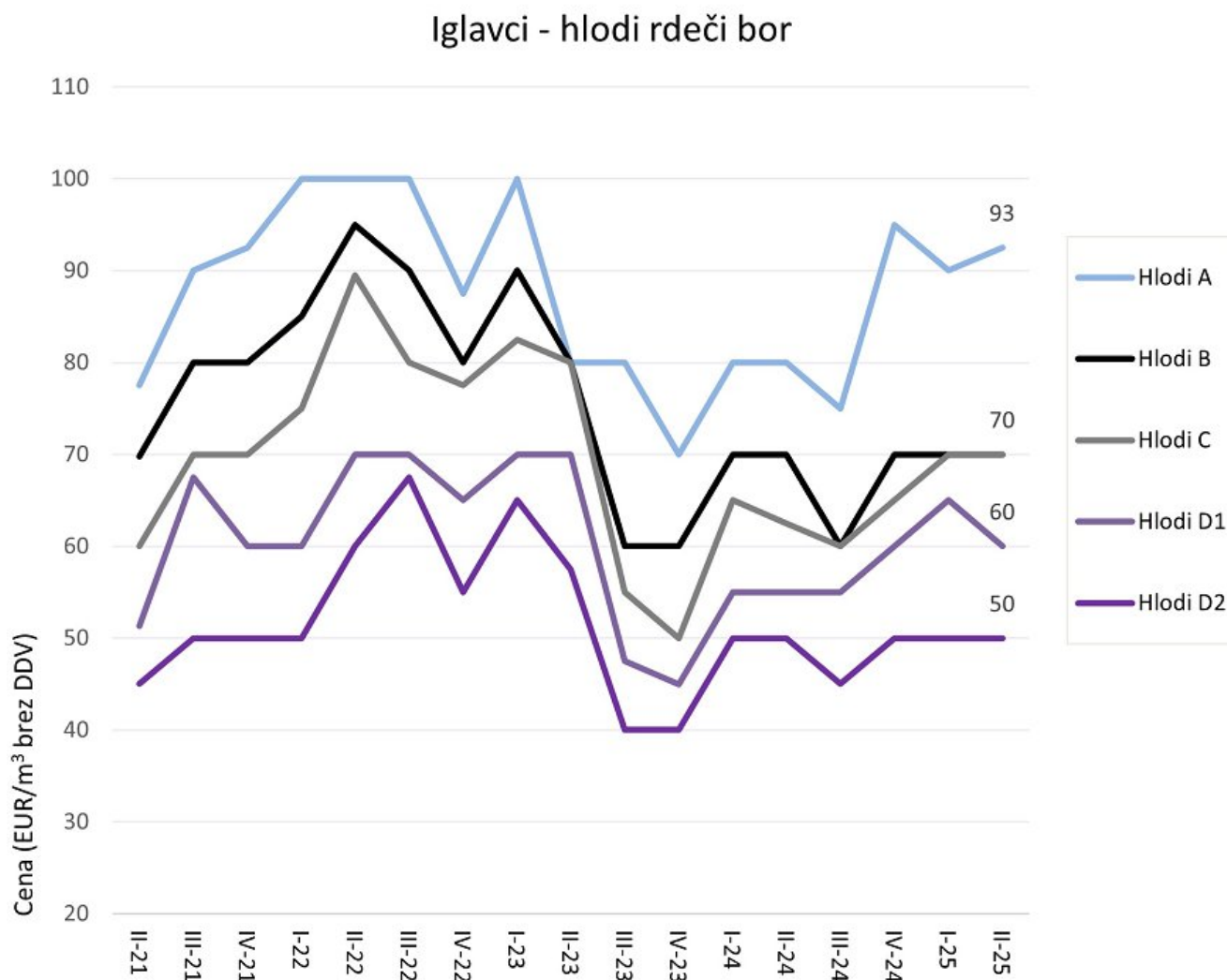


Slika 1: Prikaz cen hlodov iglavcev v letu 2023, 2024 in 2025 za kakovostni razred B iz zasebnih gozdov (cene so podane v EUR/m³ brez DDV na kamionski cesti)

Iglavci - hlodi smreka



Slika 2: Odkupne cene hlodov smreke iz zasebnih gozdov po posameznih kakovostnih razredih po četrtletjih od leta 2021 naprej (cene so podane v EUR/m³ brez DDV na kamionski cesti)



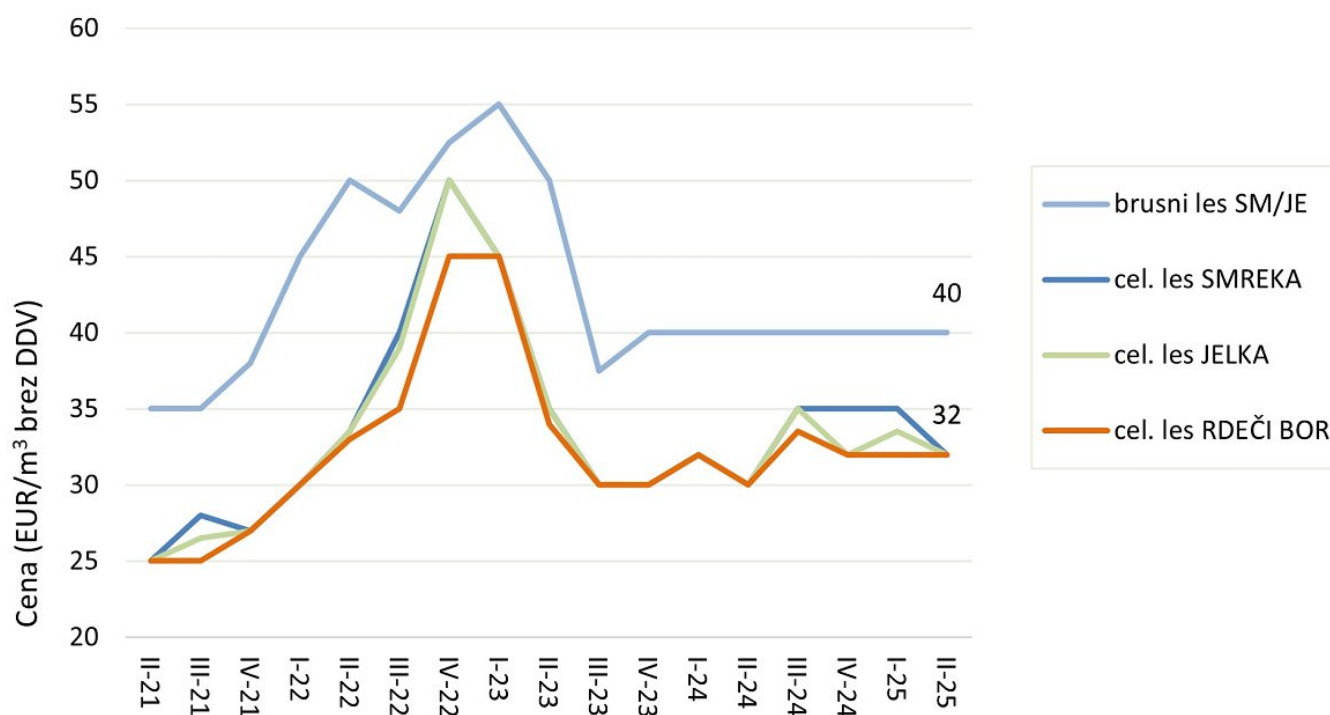
Slika 3: Odkupne cene hlodov rdečega bora iz zasebnih gozdov po posameznih kakovostnih razredih po četrtletjih od leta 2021 naprej (cene so podane v EUR/m³ brez DDV na kamionski cesti)

Primerjava majskih srednjih vrednosti zbranih cen za hlodovino smreke, jelke in rdečega bora s srednjimi vrednostmi cen v enakem obdobju lansko leto kaže, da so letošnje cene hlodovine smreke v povprečju 14 % višje. Pri jelki so cene višje za 13 %, od tega so se najbolj povišale v kakovostnem razredu C. Pri hlodovini rdečega bora so se povprečne cene bodisi zvišale bodisi ostale nespremenjene.

Srednja vrednost zbranih cen lesa za celulozo in plošče iglavcev je v maju 2025 za smreko, jelko in rdeči bor znašala 32 EUR/m³. Pri tem je bor ohranil ceno iz februarja, cena celuloznega lesa smreke in jelke pa je doživela padec. Če cene lesa za celulozo in plošče iglavcev primerjamo s cenami v enakem obdobju lansko leto, ugotovimo, da so povprečno cene celuloznega lesa iglavcev 7 % višje.

Srednja odkupna cena brusnega lesa smreke in jelke že od novembra 2023 ostaja nespremenjena in sicer znaša 40 EUR/m³.

Iglavci - celulozni in brusni les



Slika 4: Odkupne cene lesa za celulozo in plošče ter brusnega lesa iglavcev iz zasebnih gozdov od leta 2021 naprej (cene so podane v EUR/m³ brez DDV na kamionski cesti)

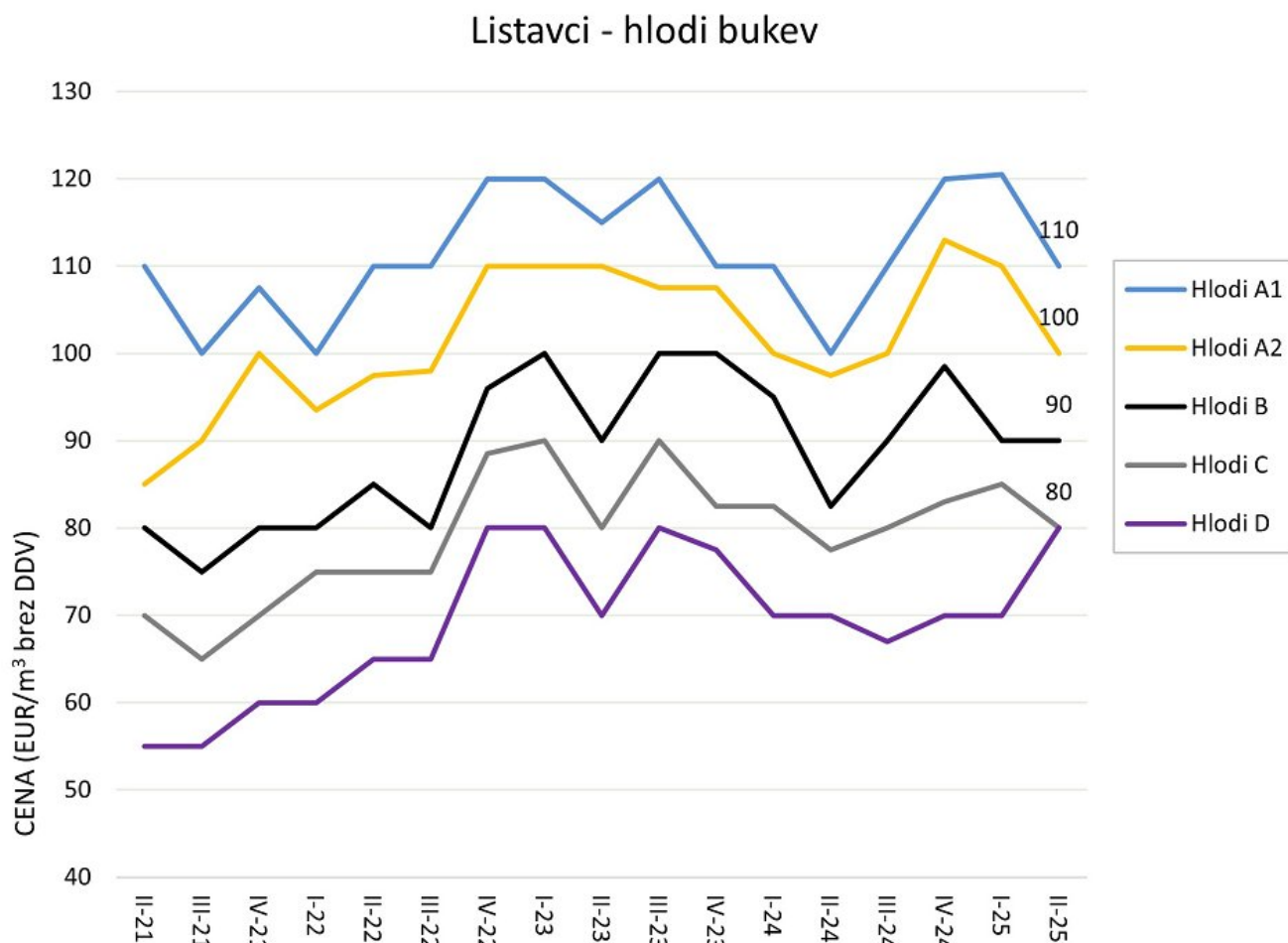
Cene okroglega lesa listavcev

Cene hlodovine listavcev so se v drugem četrtletju leta 2025 v primerjavi s preteklim zbiranjem v februarju 2025 pri bukvi večinoma znižale, le rahlo se je zvišala cena kakovostnega razreda D. Pri hrastu smo za vse kakovostne razrede zabeležili padec cen. Hlodovina hrasta se je v drugem četrtletju v povprečju pocenila za 26 %. Glede na lanske majske cene so letošnje za hlodovino hrasta okrog 19 % nižje. Najobčutnejši padec cen (v absolutnem in relativnem smislu) je v najkakovostnejših razredih.

Cene hlodovine hrasta nam je tokrat posredovalo 11 podjetij (za nekatere kakovostne razrede le 5) in je število podatkov za nekatere kakovostne razrede zaradi variabilnosti cen premajhno, da bi lahko odražalo verodostojno povprečno vrednost. Pri interpretaciji podatkov je zato potrebna previdnost.

Cene hlodov hrasta premera do 50 cm in nad 50 cm so se v primerjavi s februarjem 2025 in tudi v primerjavi z lanskim majem močno znižale. Upad odkupnih cen je najbolj drastičen v višjih kakovostnih razredih. Razlik med odkupno ceno hlodovine hrasta do 50 cm in nad 50 cm praktično ni bilo (razen za kakovost D, kjer razlika znaša 10 EUR/m³). Srednja vrednost cen za najboljšo furnirsko kvaliteto F1 je znašala 300 EUR/m³, za kakovostni razred F2 je znašala 250 EUR/m³, za kakovostni razred B pa 200 EUR/m³. Za kakovostni razred C je bila odkupna cena 143 EUR/m³, za D pa 90 oz. 100 EUR/m³ za hlode nad 50 cm premera.

Cene hlodovine bukke so se v primerjavi s prejšnjim zbiranjem cen v februarju znižale za kakovostne razrede A1 (-9 %), A2 (-9 %) in C (-6 %). Za kakovostni razred B so cene ostale takšne kot v prvem četrtletju 2025, zvišale so se le cene za kakovostni razred D (+ 14 %). Cene hlodov bukke so znašale za razred A1 110 EUR/m³, za razred A2 100 EUR/m³, za razred B 90 EUR/m³ in za razreda C in D 80 EUR/m³. Povprečni ceni hlodovine bukke kakovostnih razredov C in D sta prvič, odkar opravljamo raziskavo, enaki. Kljub povprečnemu padcu cen v letošnjem maju glede na februar so cene hlodovine bukke v povprečju 7 % višje kot pred enim letom.

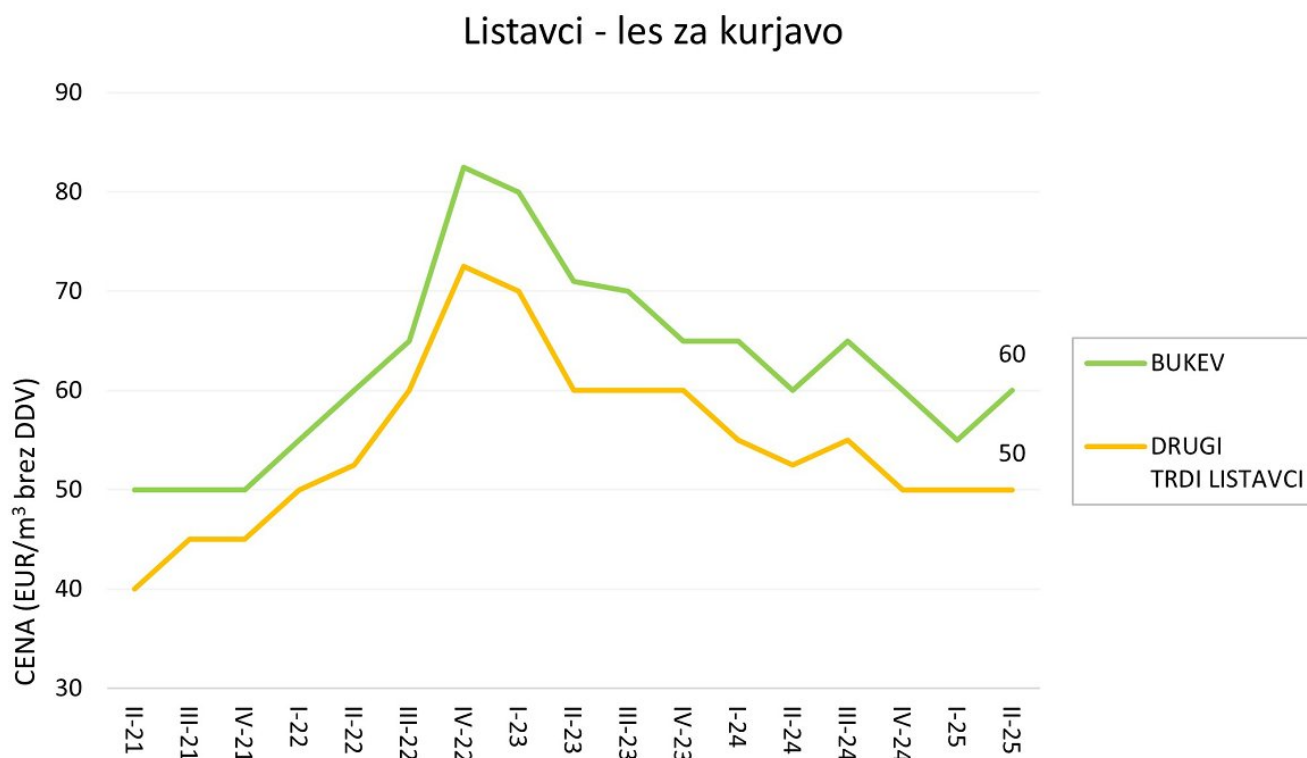


Slika 5: Odkupne cene hlodov bukke iz zasebnih gozdov po posameznih kakovostnih razredih po četrtletjih od leta 2021 naprej (cene so podane v EUR/m³ brez DDV na kamionski cesti)

Srednja vrednost zbranih cen lesa za celulozo in plošče listavcev se je v drugem četrtletju letošnjega leta glede na prvo četrtletje zvišala. V primeru bukke je srednja cena višja za 3 EUR/m³ in znaša 50 EUR/m³, v primeru drugih trdih listavcev pa za 2 EUR/m³ in znaša 42 EUR/m³. Če primerjamo majsko ceno s ceno v enakem obdobju lansko leto, ugotovimo, da je bila letošnja cena pri bukki rahlo višja (+ 2 %) v primeru drugih trdih listavcev pa nižja (- 7 %).

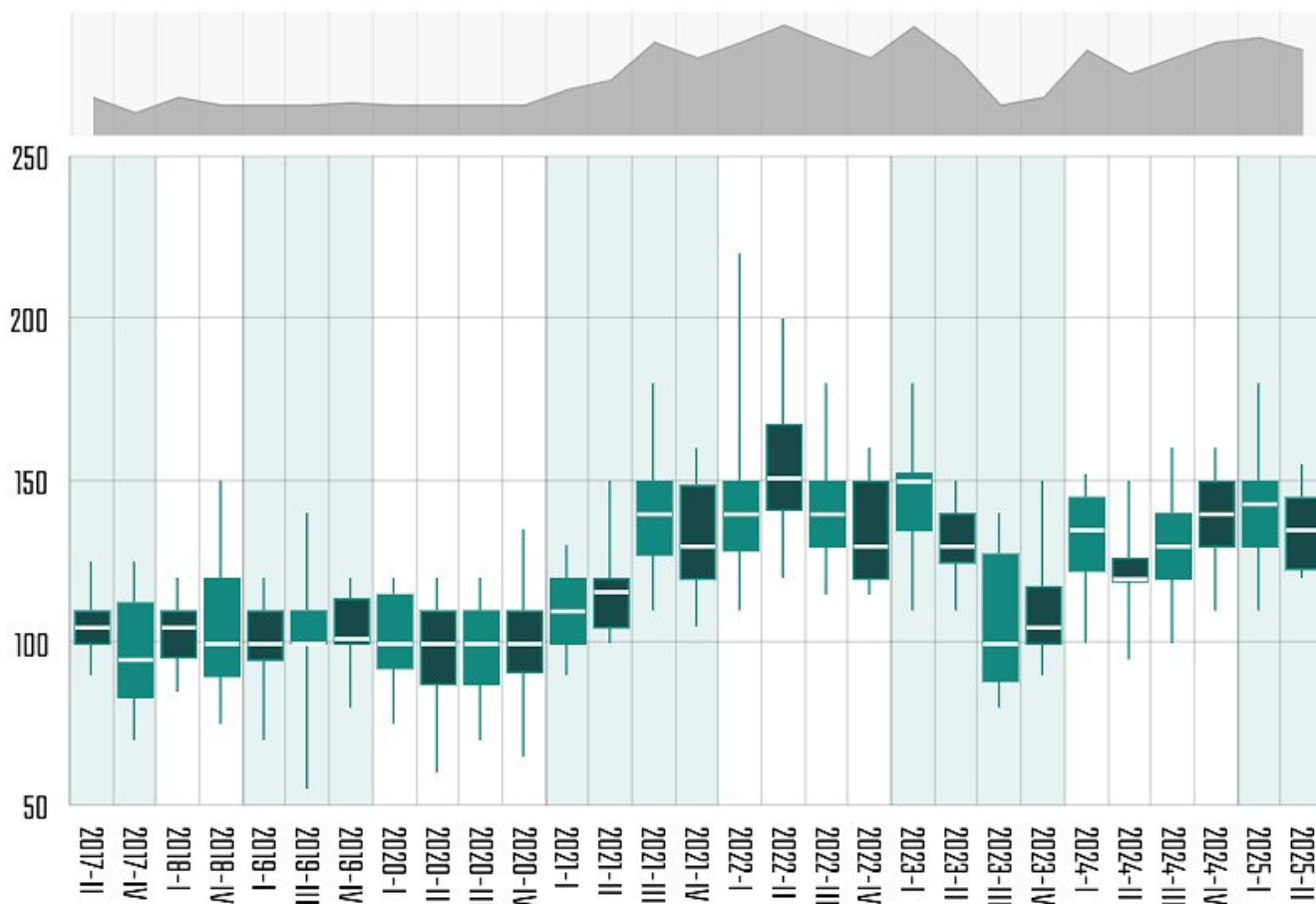
Cene lesa za kurjavo

Srednja vrednost zbranih cen lesa za kurjavo se je v letošnjem maju v primerjavi s cenami v februarju 2025, v primeru bukovine zvišala in je znašala 60 EUR/m³, v primeru drugih trdih listavcev pa je ostala enaka in je znašala 50 EUR/m³. V primerjavi s cenami v enakem obdobju lansko leto je bila letošnja majska cena bukovega lesa za kurjavo enaka, v primeru drugih trdih listavcev pa nižja za 5 %.



Slika 6: Odkupne cene okroglega lesa listavcev za kurjavo iz zasebnih gozdov od 2021 naprej (cene so podane v EUR/m³ brez DDV na kamionski cesti)

Grafikon prikazuje cene sortimentov **Smreka** kakovostnega razreda **A**.



Cene se zbirajo vsako četrletje, z izjemo leta 2017, 2018 in 2019. V letu 2017 in 2018 smo cene zbirali 2x v letu, v letu 2019 pa 3x. Rimske številke za letnico pomenijo zaporedno številko četrletja (npr. 2023-I pomeni prvo četrletje leta 2023) Vir: Gozdarski inštitut Slovenije

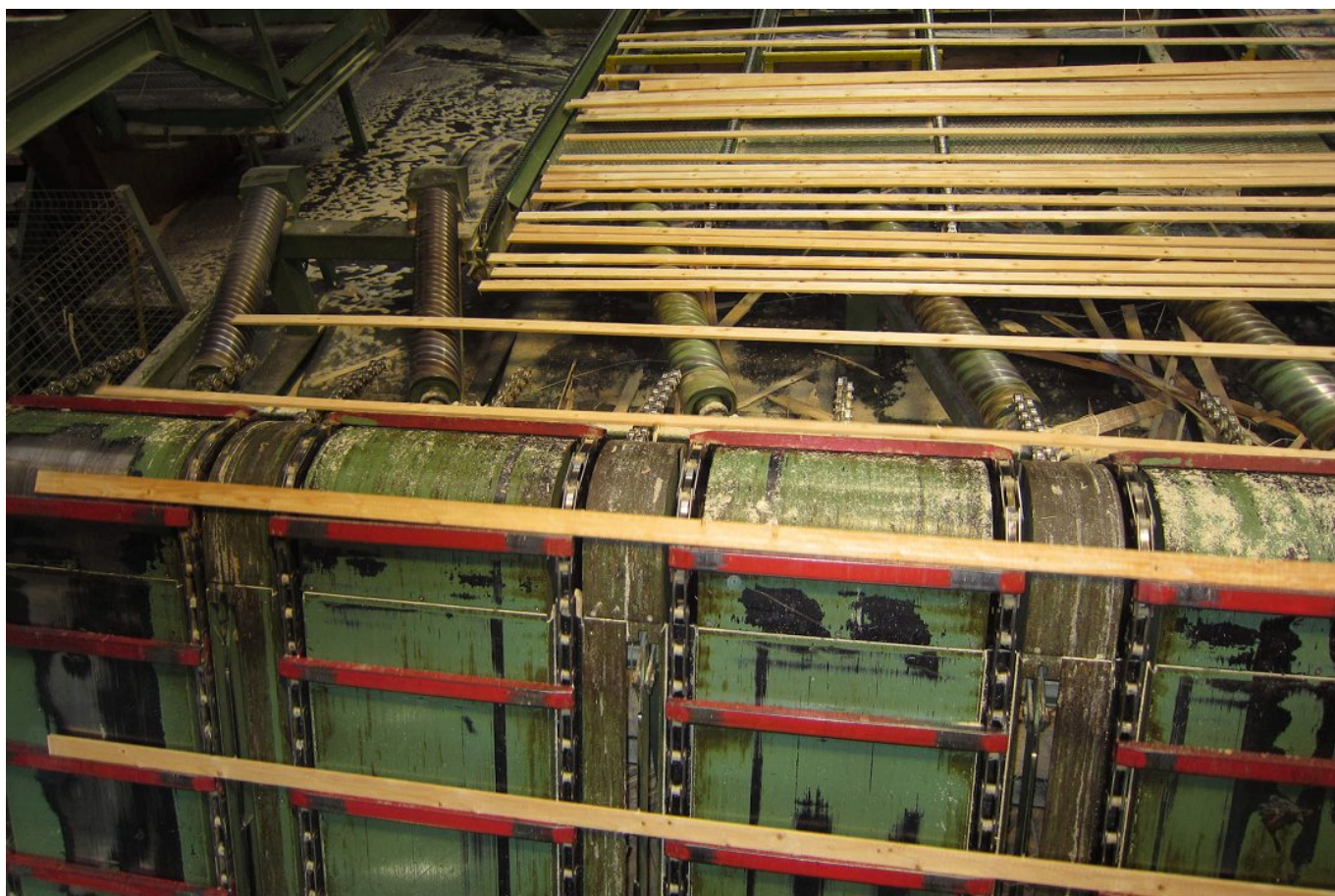
Zahvala

Zahvaljujemo se vsem podjetjem, ki so sodelovala v anketi in nam s posredovanimi podatki omogočila analizo cen na slovenskem trgu.

Cene žaganega lesa iglavcev v maju nekoliko višje

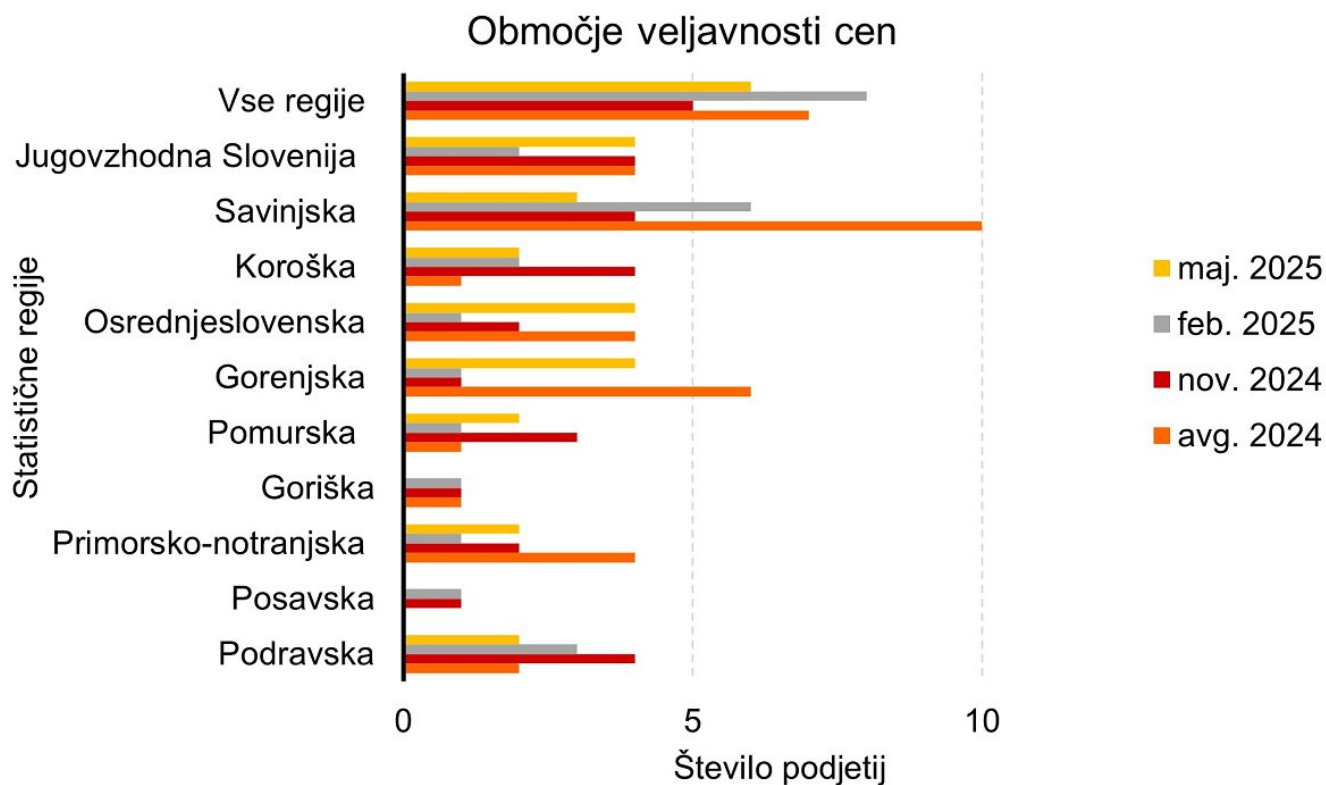
Špela Ščap, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko

Objavljeno na spletu 18.06.2025 (<https://doi.org/10.20315/IG.2025.0030>)



Na Gozdarskem inštitutu Slovenije smo letos že drugič opravili raziskavo med žagarskimi obrati, kjer spremljamo prodajne cene žaganega lesa iglavcev na slovenskem trgu. Raziskavo opravljamo redno, v četrtnih intervalih, od začetka leta 2021, z namenom spremljanja dinamike cen žagarskih proizvodov na trgu. V tokratnem poročilu prikazujemo rezultate iz spletne ankete, kjer navajamo srednje vrednosti prodajnih cen (brez vključenega DDV in prevoza) posameznih žagarskih proizvodov za mesec maj 2025.

Vprašalnik o majskih cenah žagarskih proizvodov smo posredovali 322 poslovnim subjektom. Spletna anketa je bila aktivna med 15. 5. – 28. 5. 2025. Vprašalnik je ustrezno izpolnilo 25 podjetij, ki se ukvarjajo s proizvodnjo žaganega lesa iglavcev. Tokrat je poročalo največ podjetij (24 %), pri katerih cene proizvodov veljajo v vseh regijah Slovenije, sledijo podjetja, katerih cene veljajo v gorenjski (16 %), osrednjeslovenski regiji (16 %) ter regiji Jugovzhodna Slovenija (16 %) (slika 1).



Slika 1: Območja veljavnosti cen žagarskih proizvodov po statističnih regijah Slovenije, ki smo jih pridobili v avgustu in novembru 2024 ter februarju in maju 2025

Največ sodelujočih podjetij (48 %) predstavljajo manjši žagarski obrati z letno proizvodnjo do 5.000 m³ žaganega lesa iglavcev, z 32 % sledijo podjetja s povprečno letno proizvodnjo od 5.000 do 10.000 m³.

Cene žagarskih proizvodov je tokrat posredovalo 19 podjetij. Podatke prikazujemo za proizvode, kjer imamo za posamezno obdobje zbranih 5 prodajnih cen ali več (preglednica 1).

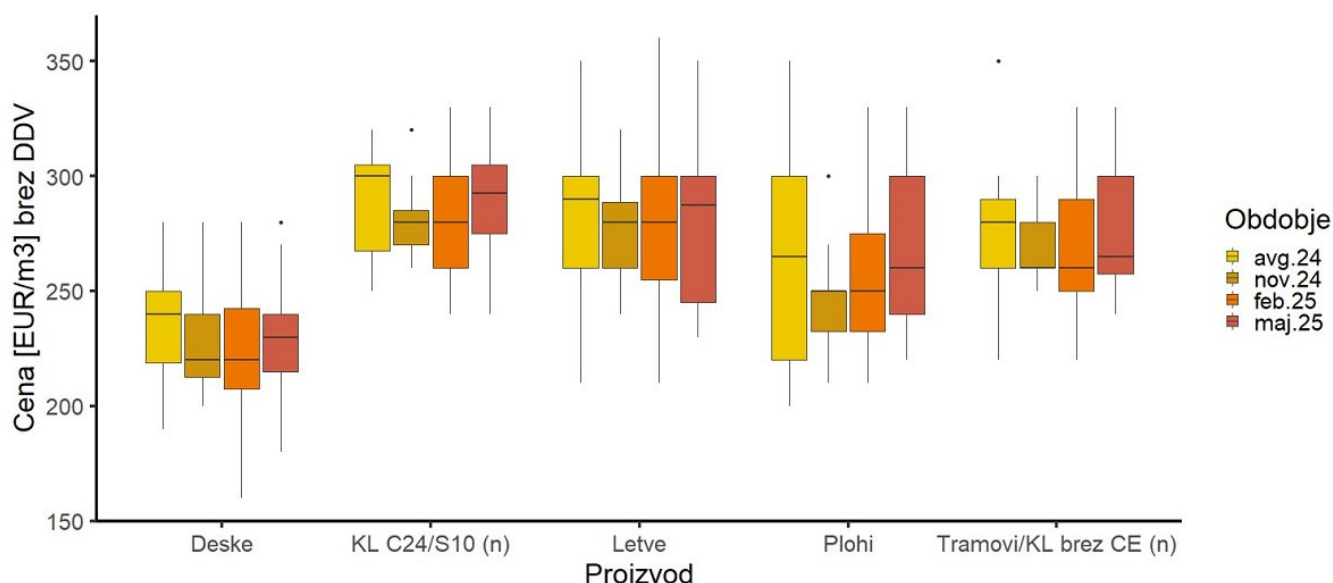
Preglednica 1: Povprečne in srednje (mediana) vrednosti izbranih žagarskih proizvodov iglavcev za meseca februar in maj 2025 (prikazujemo prodajne cene v EUR/m³ brez vključenega DDV in prevoza)

		Februar 2025		Maj 2025	
		n	Mediana (EUR/m ³)	n	Mediana (EUR/m ³)
Konstrukcijski les					
Smrekovina	Konstrukcijski les s CE oznako C24/S10, nesusen	15	280	8	293
	Konstrukcijski les brez CE oznake, nesusen	15	260	8	265
	Deske debeline od 18 do 40 mm, nesusene	20	220	11	230
	Plohi debeline nad 40 mm, nesuseni	18	250	9	260
	Letve debeline od 30 do 40 mm in širine do 50 mm s CE oznako, nesusene	15	290	5	300
	Letve debeline od 30 do 40 mm in širine do 50 mm brez CE oznako, nesusene	16	280	9	275
Nekonstrukcijski les (robljen)					
Smrekovina	Tram (greda), nesusen	17	260	12	280
	Morali, nesuseni	15	270	14	250
	Deske debelin od 18 do 40 mm, mizarske kvalitete I-II/0-1/A, nesusene	12	300	7	300
	Deske debelin od 18 do 40 mm, mizarske kvalitete I-II/0-1/A, sušene v sušilnici	5	350	7	450
	Plohi debelin nad 40 mm, mizarske kvalitete I-II/0-1/A, nesuseni	10	300	8	315
	Plohi debelin nad 40 mm, mizarske kvalitete I-II/0-1/A, sušeni v sušilnici	5	400	6	475
	Deske za palete/embalažo	16	200	11	200
	Deske za palete/embalažo, po ISPM 15	9	250	5	220
	Les za izvoz v tretje države (ladijski transport)	7	250	7	235
Jelovina	Tram (greda), nesusen	10	260	7	260
	Morali, nesuseni	9	260	9	250
	Deske debelin od 18 do 40 mm, mizarske kvalitete I-II/0-1/A, nesusene	6	245	4	-
	Deske debelin od 18 do 40 mm, mizarske kvalitete I-II/0-1/A, sušene v sušilnici	2	-	3	-
	Plohi debelin nad 40 mm, mizarske kvalitete I-II/0-1/A, nesuseni	5	260	4	-
	Plohi debelin nad 40 mm, mizarske kvalitete I-II/0-1/A, sušeni v sušilnici	2	-	3	-
	Deske za palete/embalažo	10	203	6	198
	Deske za palete/embalažo, po ISPM 15	5	250	2	-
	Les za izvoz v tretje države (ladijski transport)	5	250	4	-
Nekonstrukcijski les (nerobljen)					
Smrekovina	Zadnja krajna deska, nesusena	8	205	6	220
	Deske 24 mm – ozke, nesusene	13	200	13	220
	Deske 24 mm – široke, nesusene	14	215	12	240
Jelovina	Zadnja krajna deska, nesusena	5	210	5	200
	Deske 24 mm – ozke, nesusene	7	200	7	220
	Deske 24 mm – široke, nesusene	7	210	7	235

Žagan les za konstrukcijske namene

Cene žaganega lesa smreke za konstrukcijske namene so se v letošnjem maju pri vseh spremljanih proizvodih zvišale v primerjavi s februarjem 2025, izjema je znižanje cen letev brez CE oznake (-2 %) (slika 2). Zvišanje cen je med proizvodi zelo podobno in znaša med 2 do 5 %. Najvišjo ceno v tej

skupini proizvodov sta v maju dosegla konstrukcijski les s CE oznako C24/S10 (293 EUR/m³) in letve debeline od 30 do 40 mm in širine do 50 mm s CE oznako (300 EUR/m³). V primerjavi z rezultati raziskave enakega obdobja lani, so se cene zvišale za 3 do 5 % za vse proizvode, izjema je konstrukcijski les brez CE oznake, pri katerem je letošnja majska cena za 5 % oz. 15 EUR/m³ nižja od lanske. Najnižjo ceno v tej skupini proizvodov še vedno dosegajo deske debeline 18 do 40 mm, katerih cena v maju je znašala 230 EUR/m³.



Slika 2: Minimalne, maksimalne in srednje vrednosti (mediana) zbranih prodajnih cen za konstrukcijski les smreke za posamezna četrtletja leta 2024 in 2025 (prečka v okviru z ročaji prikazuje mediano, ročaji pa prikazujejo minimalno in maksimalno poročano ceno)

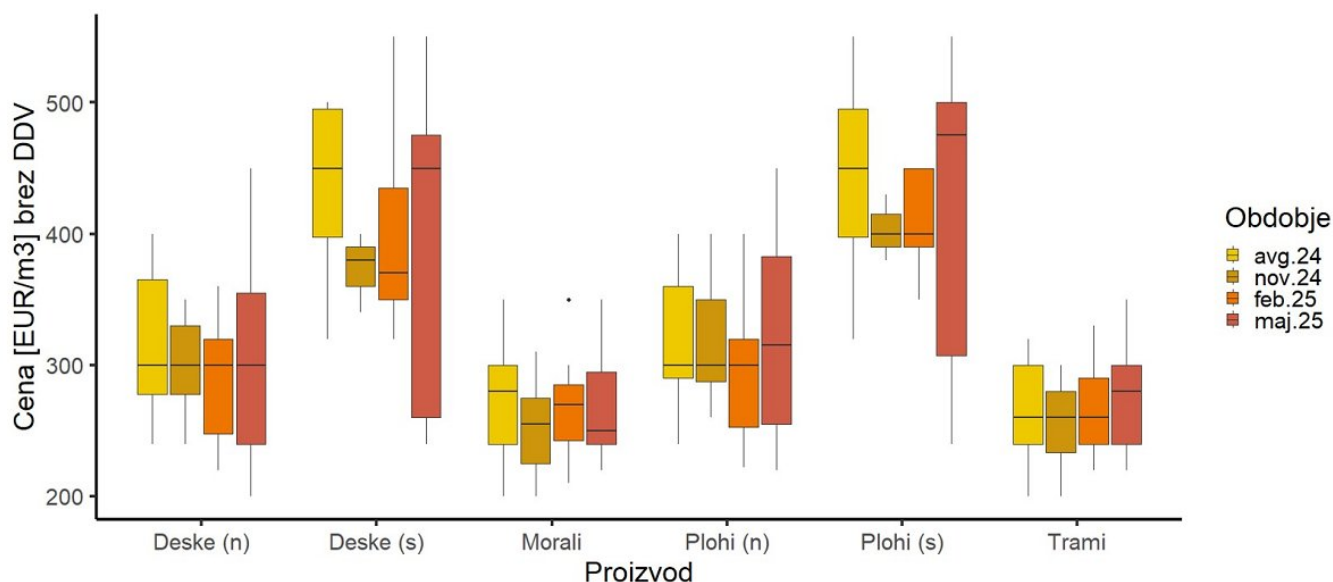
Opomba: Navedeni so podatki za sledeče proizvode: deske 18 do 40 mm, nesušene (deske); konstrukcijski les C24/S10 s CE oznako, nesušen (KL C24/S10 (n)); letve 30 do 40 mm in širine 50 mm s CE oznako, nesušene; 30 do 40 mm in širine 50 mm brez CE oznake, nesušene (letve); plohi debeline nad 40 mm, nesušeni (plohi); konstrukcijski les brez CE oznake, nesušen, ki za prejšnja obdobja pred avgustom 2024 zajema: tramove 60 x 80 mm (do 5 m), tramove 100 x 200 mm (do 5 m), tramove 140 x 140 mm (do 5 m), tramove 140 x 140 mm (nad 6 m) (tramovi/KL brez CE (n)); Prodajne cene so prikazane v EUR/m³ brez vključenega DDV in prevoza.

Žagan robljen les za nekonstrukcijske namene

Cene nekonstrukcijskega robljenega smrekovega lesa so pri vseh proizvodih zvišale v primerjavi s cenami v letošnjem februarju, izjema so morali, katerih majska cena je znašala 250 EUR/m³ in je za 7 % oz. 20 EUR/m³ nižja v primerjavi s preteklim zbiranjem cen. Cene nesušenih desk katerih dimenzije spremljamo pa so ostale enake (300 EUR/m³) v primerjavi s februarjem 2025. Cene ostalih proizvodov so se zvišale za 3 do 29 %, najbolj za sušene deske v sušilnicah (+100 EUR/m³). Za žagan robljen les iz jelovine smo v maju dobili dovolj podatkov za natančnejše analize le za dva proizvoda: tramove in morale; za tramove je cena 260 EUR/m³ enaka februarjski, za morale (250 EUR/m³) pa je cena za 7 % nižja v primerjavi s februarjem 2025.

Najvišjo ceno v tej skupini žagarskih proizvodov pri smrekovini dosegajo plohi mizarske kvalitete, sušeni v sušilnici, njihova cena je v februarju znašala 475 EUR/m³. Ta cena je za 160 EUR/m³ višja od

cene nesušenih plohov mizarske kvalitete. Med nesušeni proizvodi nekonstrukcijskega robljenega lesa smrekovine so v maju najvišjo ceno dosegali plohi, katerih dimenzije spremljamo in sicer 315 EUR/m³. V primerjavi s cenami v maju 2024, so se cene vseh spremljanih proizvodov v tej skupini zvišale (4-26 %), edina izjema so jelovi tramovi, katerih cena se je v letošnjem maju znižala za 10 % v primerjavi z lanskim.



Slika 3: Minimalne, maksimalne in srednje vrednosti zbranih cen za nekonstrukcijski robljen žagan les smreke za posamezna četrtletja leta 2024 in 2025 (prečka v okviru z ročaji prikazuje mediano, ročaji pa prikazujejo minimalno in maksimalno poročano ceno)

Opomba: Navedeni so podatki za sledeče proizvode: deske debelin od 18 do 40 mm, mizarske kvalitete I-II/0-1/A, nesušene (deske (n)); deske debelin od 18 do 40 mm, mizarske kvalitete I-II/0-1/A, sušene v sušilnici (deske (s)); morali, nesušeni; plohi debelin nad 40 mm mizarske kvalitete I-II/0-1/A, nesušeni (plohi (n)); plohi debelin nad 40 mm, mizarske kvalitete I-II/0-1/A, sušeni v sušilnici (plohi (s)); trami (grede), nesušeni. Prodajne cene so prikazane v EUR/m³ brez vključenega DDV in prevoza.

Žagan nerobljen les za nekonstrukcijske namene

Cene nekonstrukcijskega nerobljenega žaganega smrekovega in jelovega lesa, kjer spremljamo deske različnih tipov, so se pri vseh tipih zvišale v primerjavi s prejšnjim zbiranjem cen v februarju 2025, izjema je cena zadnje krajne deske iz jelovine, katere cena se je znižala za 5 %. Cene desk iz smrekovega lesa se v maju gibajo med 220-240 EUR/m³, cene desk iz jelovega lesa pa med 200-235 EUR/m³. Najvišjo ceno pri obeh drevesnih vrstah dosegajo široke deske (debeline 24 mm); njihova cena je v maju za 12 % višja v primerjavi s februarjem 2025. V primerjavi z majem 2024 so cene ozkih desk in zadnje krajne deske iz smrekovine ostale enake, cena širokih desk iz smrekovine pa se je zvišala za 12 % oz. 25 EUR/m³. Pri proizvodih iz jelovine pa so letošnje majske cene od 2 do 4 % nižje v primerjavi z enakim obdobjem lansko leto.

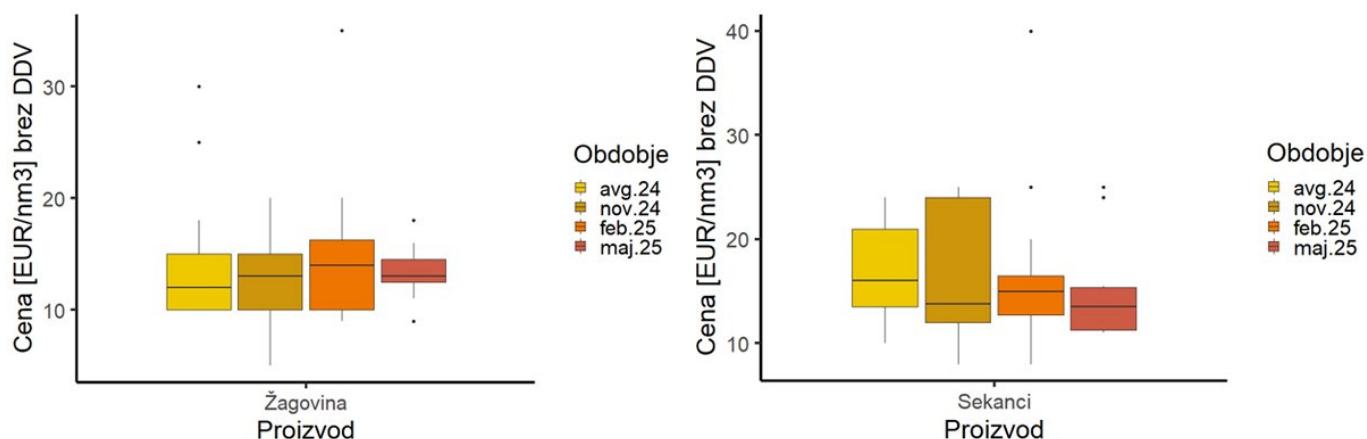
Embalažni les in žagan les za izvoze

Od avgusta 2024 naprej, zbiramo prodajne cene tudi za embalažni les ter žagan les za izvoz.

Srednje vrednosti zbranih cen v majski anketi kažejo, da je cena smrekovih desk za palete/embalažo ostala enaka v primerjavi s februarjem 2025 (200 EUR/m³). Pri smrekovih deskah, ki so bile toplotno obdelane po zahtevah ISPM15, pa se je cena znižala za 12 % oz. 30 EUR/m³ v primerjavi s preteklim zbiranjem cen. Srednja vrednost za smrekovino je tako znašala 220 EUR/m³, kar je za 20 EUR/m³ več v primerjavi s toplotno neobdelanimi deskami. Za proizvode iz jelovine smo tokrat prejeli manj podatkov in zato je analiza mogoča le za deske za palete/embalažo, katerih cena je v maju za 2 % nižja v primerjavi s februarjem 2025. Srednja vrednost zbranih cen žaganega lesa smrekovine za izvoz (ladijski transport) v tretje države pa je v letošnjem maju znašala 235 EUR/m³, kar je za 15 EUR/m³ manj kot februarja 2025.

Žagarski ostanki in sekanci

Cene žagarskih ostankov in sekancev, proizvedenih na žagarskih obratih, nam je tokrat posredovalo skupno 16 podjetij, od tega le trije za krajnike ali žamanje, zato tokrat rezultatov za to skupino žagarskih ostankov ne predstavljamo. Prodajne cene žagovine in sekancev so se v maju malenkost znižale v primerjavi s preteklim zbiranjem cen v februarju. Srednja vrednost zbranih cen za žagovino je v maju znašala 13 EUR/nm³, kar je za 7 % manj kot februarja 2025. V primerjavi z lanskim majem je letošnja majska cena žagovine nižja za 19 % oz. 3 EUR/nm³. Cena sekancev, proizvedenih na žagarskih obratih, je v maju znašala 13,5 EUR/nm³, kar je 10 % oz. 1,5 EUR/nm³ manj kot februarja 2025 in 4 % manj kot maja 2024.

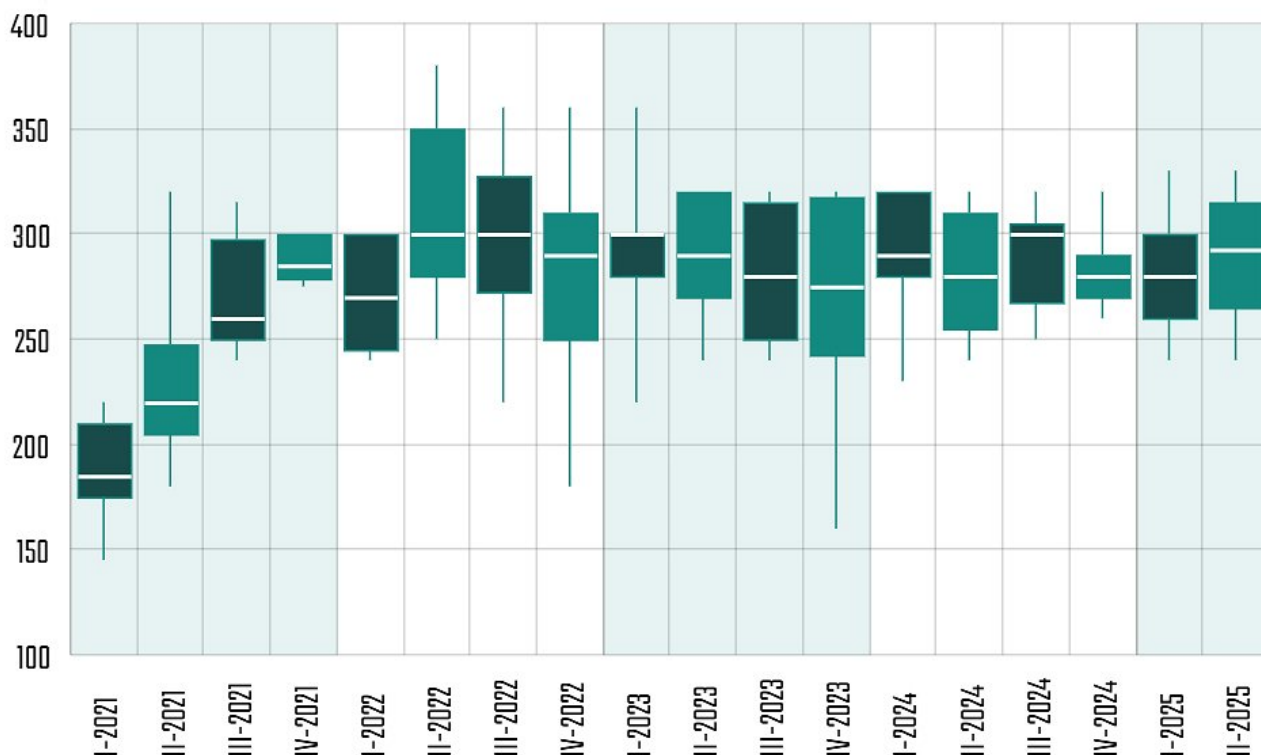


Slika 4: Minimalne, maksimalne in srednje vrednosti (mediana) zbranih cen za žagarske ostanke in sekance za posamezna četrtletja leta 2024 in 2025 (prečka v okviru z ročaji prikazuje mediano, ročaji pa prikazujejo minimalno in maksimalno poročano ceno)

Tehnično sušenje žaganega lesa v sušilnici

Cene sušenja žaganega lesa iglavcev v sušilnicah nam je posredovalo le 5 podjetij; srednja vrednost sušenja znaša 28 EUR/m³, povprečna pa 34 EUR/m³. Je pa pri interpretaciji teh rezultatov potrebna previdnost, zaradi majhnega števila podatkov in večjega razpona cen sušenja med poročevalci.

Grafikon prikazuje cene žaganega lesa v EUR/m³ za drevesno vrsto **Smreka** v kategoriji **Konstruktivski les** in vrsti izdelka **Konstruktivski les s CE oznako C24/S10, nesušen**.



Zahvala

Zahvaljujemo se vsem podjetjem, ki so sodelovala z nami in nam posredovala podatke.

Inovacije in izzivi mobilizacije lesa - mednarodni študijski dnevi projekta FOREST4EU v Sloveniji

Matjaž Dovečar, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko

Žiga Lukančič, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko

Peter Smolnikar, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko

Matevž Triplat, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko

Objavljeno na spletu 23.06.2025 (<https://doi.org/10.20315/IG.2025.0031>)



Med 27. in 29. majem 2025 smo na Gozdarskem inštitutu Slovenije (GIS) organizirali mednarodne študijske dneve (t. i. study visits) v okviru evropskega projekta FOREST4EU. Dogodek, ki so se ga udeležili mednarodni strokovnjaki iz osmih evropskih držav, je ponudil celovit vpogled v sodobne izzive mobilizacije lesa iz zasebnih gozdov ter predstavil več primerov dobre prakse in digitalnih rešitev za trajnostno upravljanje z gozdovi.

Glavni namen projekta FOREST4EU, financiranega iz programa Obzorje Evropa, je povezovanje obstoječih operativnih skupin s področja gozdarstva in kmetijsko-gozdarskih sistemov iz različnih držav EU ter tako pospeševati izmenjave znanj in dobrih praks med strokovnjaki. GIS je eden od projektnih partnerjev in je vodilni partner za inovacijsko stičišče (t.i. ITHub 1) s področja mobilizacije lesa. Marca 2024 smo na GIS gostili delavnico projekta, kjer smo gozdarske inovacije iz Slovenije in drugih evropskih držav predstavili ključnim deležnikom, ki so jih lahko tudi ocenili. Opise in povezave do inovacij, skupaj z glavnimi rezultati (ocenjevanje oz. rangiranje inovacij) omenjene delavnice smo objavili na spletni strani WoodChainManager (Jež in sod., 2024). Najbolj izstopajoče inovacije so bile v ospredju tudi pri pripravi naslednje večje aktivnosti projekta, torej pri organizaciji študijskega obiska v Sloveniji, na katerega smo povabili evropske strokovnjake s tega področja.

Študijski obisk v Sloveniji je bil eden izmed petih mednarodnih študijskih obiskov, ki med aprilom in junijem 2025 potekajo v petih evropskih državah, vsak je posvečen eni od petih inovacijskih tematskih stičišč oz. ITHub-ov. Osrednja tema slovenskega obiska je bil torej ITHub 1 - mobilizacija lesa. Glavni cilji dogodka so bile predstavitve izbranih slovenskih in tujih inovacij na tem področju, primerjava izzivov pri gospodarjenju z gozdovi med državami ter okrepitev sodelovanja med evropskimi strokovnjaki na področju gozdarstva. Področje in namen tridnevnega dogodka sta pritegnila mednarodno pozornost in visok interes za udeležbo. Izbrali in na študijskem obisku gostili smo 9 strokovnjakov iz 8 evropskih držav (Finske, Francije, Hrvaške, Italije, Madžarske, Nemčije, Slovenije in Španije). Med udeleženci so bili predstavniki odločevalcev in javnega sektorja, raziskovalnih institucij, gozdarskih organizacij in operativnih skupin iz različnih delov Evrope.



Slika 1: Uvodna dobrodošlica izbranim mednarodnim strokovnjakom študijskih obiskov v Sloveniji s strani Matevža Triplata (GIS), vodje projektnih aktivnosti v Sloveniji (avtor fotografije: Vasja Kavčič, GIS)

Ob otvoritvi dogodka je udeležence pozdravil Matevž Triplat (GIS), vodja projektnih aktivnosti v Sloveniji, ki je predstavil GIS, glavne namene in aktivnosti projekta FOREST4EU ter pomen povezovanja operativnih skupin na ravni EU (Slika 1). V nadaljevanju je koordinatorica projekta iz Univerze v Firencah, Francesca Giannetti, orisala pet inovacijskih stičišč (ITHubov) in dosedanje dosežke projekta. Izpostavila je tudi dostopnost številnih dokumentov, člankov, videoposnetkov in drugih gradiv, prevedenih v številne evropske jezike, na projektni spletni strani. Udeleženci so se med seboj uvodoma predstavili in delili kratke informacije o svojih organizacijah, glavnih izzivih ter tudi o inovativnih projektih, s katerimi se ukvarjajo v svojih državah. Gostujoča predavatelja prvega dne sta bila mag. Rok Pisek iz Zavoda za gozdove Slovenije (ZGS) in Mihael Koprivnikar iz Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (KGZS). Predstavila sta poslanstvo obeh institucij in posebnosti gospodarjenja z gozdovi v Sloveniji (Slika 5). V nadaljevanju sta izpostavila ključne izzive mobilizacije lesa. Udeleženci so skozi razpravo ugotovili, da se kljub različnim razmeram in značilnostim gozdarstva v različnih evropskih državah praktično povsod soočamo s presenetljivo podobnimi izzivi. Po dogodku smo mednarodne goste vodili skozi ljubljanski park Tivoli do središča mesta, kjer smo jih prepustili strokovni vodički na vodenem ogledu mesta (Slika 6), sledila pa je še uradna večerja ob Ljublanici, na kateri smo prav tako izmenjevali številne strokovne (in tudi zasebne) izkušnje.

Drugi dan študijskih obiskov je bil namenjen strokovni ekskurziji, kjer smo primere dobre prakse predstavili na terenu. Odpravili smo se na Kras in sicer na Cerje, kjer smo si že med potjo ogledali veliko požarišče gozdnega požara, ki je leta 2022 prizadel več kot 3.000 ha gozdov. Tu nas je sprejel predstavnik ZGS-ja, revirni gozdar z območne enote Sežana, Jernej Jazbec (Slika 2). Udeležencem je

predstavil ukrepe sanacije po velikem gozdnem požaru ter pogozdovanja po njem, ki vključuje predvsem mešanico avtohtonih listavcev in črnega bora (*Pinus nigra*). Gre za drevesno vrsto, ki je ne le ekonomsko zanimiva, temveč tudi odporna na gozdne požare. Izpostavil je izzive razdrobljenega (in pogosto tudi neznanega) lastništva, pomanjkanje zanimanja za skupno sanacijo gozdne krajine in, posledično, počasnejšo in le delno obnovo gozdov po požaru. Že pri vožnji na Cerje smo se lahko prepričali, da se najhitreje zaraščajo invazivni vrsti, kot sta veliki pajesen (*Ailanthus altissima*) in robinija (*Robinia pseudoacacia*), medtem ko so ukrepi pogozdovanja avtohtonih vrst uspešni le delno.



Slika 2: Na Cerju smo si ogledali posledice in ukrepe sanacije po velikem gozdnem požaru, predstavitev sta izvedla Matevž Triplat (GIS) in Jernej Jazbec (ZGS) (avtor fotografije: Matjaž Dovečar, GIS)

Nato je predstavitev operativne skupine in aplikacijo PRI.FOR.MAN predstavil dr. Luca Cadez iz Univerze v Vidmu. Odločitveni podporni sistem (Decision Support System oz. DSS) aplikacije ima tudi številne druge prednosti, predvsem tehnične oz. prostorsko-podatkovne, ima pa eno večjo pomanjkljivost – slab interes in tehnične veščine uporabnikov (Slika 7). Sledila je predstavitev skupine GO.SURF, tj. napredne tehnologije za načrtovanje trajnostnega gozdarstva. Ogledali smo si uporabo brezpilotnega letalnika za pregled stanja gozda in ocenjevanje ekosistemskih storitev za višjo raven trajnostnega gozdarstva na ravni podjetij (povezava: <https://www.forestinnovationhubs.rosewood-network.eu/en/domain/inventory-monitoring>) (Slika 3). Strokovnjaki projekta so izpostavili, da takšne tehnologije bistveno olajšajo zbiranje podatkov in načrtovanje poseka.



Slika 3: Praktični prikaz uporabe brezpilotnega letalnika, ki je ena od naprednih tehnologij pri načrtovanju trajnostnega gozdarstva (avtor fotografije: Vasja Kavčič, GIS)

Popoldne nas je pot strokovne ekskurzije vodila na Gorenjsko in sicer ob Bohinjsko jezero. Tu smo predstavili še operativno skupino eGozd (Slika 8), ki je v praksi digitalna platforma MojGozdar z več praktičnimi orodji za bolj učinkovito načrtovanje trajnostnega upravljanja z gozdovi in tudi povezovanje lastnikov gozdov. Platforma lastnikom omogoča vrsto funkcij, kot so informacije in ocenjevanje izvajalcev gozdarskih storitev, pripravo e-posestnih načrtov, izdelavo osnutkov pogodb in enostavno vodenje dokumentacije v skladu z zakonodajo. Tudi drugi dan se je zaključil z neformalnim druženjem ob večerji, kjer so udeleženci iz različnih držav v sproščenem vzdušju nadaljevali razprave in izmenjavo izkušenj.



Slika 4: Skupinska fotografija udeležencev strokovne ekskurzije na Cerju (avtor fotografije: Vasja Kavčič, GIS)

Zadnji dan je bil namenjen delavnicam, povzetkom glavnih ugotovitev in zaključku študijskih obiskov. V dopoldanskem času je na GIS potekala interaktivna delavnica, kjer smo z udeleženci obravnavali izzive uvedbe novih tehnologij v gozdarstvu. Marko Stijepić iz podjetja ABELIUM d. o. o. je predstavil aplikacijo Di-GOZD (digitalna inventarizacija gozda za učinkovitejše upravljanje z gozdno posestjo) (Slika 9), Tamara Urbančič iz Srednje gozdarske, lesarske in zdravstvene šole Postojna pa uporabo žičnega spravila lesa za postavitve gozdne koče (Slika 10). Vsaka skupina je izpostavila ovire, s katerimi se srečujejo pri digitalizaciji gozdarstva v svojih državah, ter predlagala možne rešitve. Med ključnimi ovirami so navedli pomanjkanje digitalne pismenosti starejših lastnikov gozdov, pomanjkljivo opremljenost z ustrezno strojno opremo in visok strošek uvajanja novih tehnologij. Razprava je pokazala, da je za uspešno uvajanje inovacij potrebno vlagati ne le v razvoj tehnologije, temveč tudi v usposabljanje ljudi na terenu, nenazadnje pa tudi dolgoročno podporo, ki je pogosto omejena s trajanjem projekta. Vse to je dobro ponazoril tudi komentar enega od udeležencev, ki je poudaril osrednjo vlogo človeških virov pri uvajanju novosti: "Imamo dobre tehnologije, ki se hitro razvijajo, potrebujemo pa še ljudi. Ljudi, ljudi, ljudi."

S tem je izpostavil, da brez usposobljenih in motiviranih ljudi tudi najnovejše digitalne rešitve ne morejo zaživeti v vsakdanji praksi. V zaključnem delu so udeleženci povzeli glavne ugotovitve študijskega obiska in katere rešitve bi vsak od njih lahko prenesel v svoje okolje. Dogodek je izpolnil glavne cilje projekta – povezati strokovnjake, spodbujati dialog med deležniki in okrepiti razumevanje, kako lahko inovacije prispevajo k trajnostnemu razvoju evropskega gozdarstva.



Vabljeni k obisku in ogledu projektne spletne strani: <https://www.forest4eu.eu/> ter sledenju LinkedIn strani projekta: <https://www.linkedin.com/company/forest4eu-project>

Viri:

Jež, M., Gačo, A., Triplat, M., 2024. Delavnica projekta Forest4EU - Izbiramo inovacije operativnih skupin v gozdarstvu. WoodChainManager. URL: <https://wcm.gozdis.si/sl/novice/2024040412071203/delavnica-projekta-forest4eu--izbiramo-inovacije-operativnih-skupin-v-gozdarstvu/> (datum dostopa: 3. 6. 2025)

Zahvala

Prispevek je nastal v okviru projekta FOREST4EU (FOREST4EU-European innovation partnership network promoting operational group dedicated to forestry and agroforestry), ki ga financira program Obzorje Evropa (GA 101086216).



Slika 5: Mag. Rok Pisek (ZGS) ob predstavitvi značilnosti gozdov v Sloveniji in gospodarjenja z njimi (avtor fotografije: Vasja Kavčič, GIS)



Slika 6: Voden ogleđ znamenitosti središča Ljubljane (avtor fotografije: Matjaž Dovečar, GIS)



Slika 7: Predstavitev operativne skupine in aplikacije PRI.FOR.MAN. ki jo je izvedel dr. Luca Cadez (Univerza v Vidmu) (avtor fotografije: Vasja Kavčič, GIS)



Slika 8: Predstavitev operativne skupine eGozd pri Bohinjskem jezeru (avtor fotografije: Matjaž Dovečar, GIS)



Slika 9: Predstavitev aplikacije DiGozd, ki jo je izvedel Marko Stijepić iz podjetja ABELIUM d. o. o. (avtor fotografije: Vasja Kavčič, GIS)



Slika 10: Videokonferenčna predstavitev o žičnemu spravilu lesa za postavitev gozdne koče s strani Tamare Urbančič (Srednja gozdarska, lesarska in zdravstvena šola Postojna) (avtor fotografije: Vasja Kavčič, GIS)